

tilkommende Besiddere forud oppebærer en Deel af de Indtægter, der skulde have tilfaldet disse". Da nu det Sædvanlige ved Forpagtninger er, at der ikke betales nogen stor Sum forud, men en ligelig Sum hvert Aar, har man udtalet sig mod Lovligheden af en saadan Forudbetaling, og i den Anledning henvises der til den tidligere Skrivelse af 1818. Det er altsaa anseet for ulovligt at tage en saadan Sum forud og derved prægravere senere Besiddere; men jeg finder derimod ikke Spør i disse to Skrivelser af, hvad der heller ikke vilde stemme med Sagens Natur, at den Indskrænkning skulde være paalagt Godseierne til Fordeel for Fæsterne. Jeg siger, at det heller ikke vil følge af Sagens Natur, thi det vil efter min Opfattelse af det hele Forhold være urimeligt at træffe Bestemmelser, der snarere ville være til Skade for den Bruger, som skal have en Gaard, end til Gavn for ham. Naar jeg her forsvarer Forpagtninger paa 50 Aar, saa er det overflødig at tilføie, at det Forhold, jeg omtaler, ikke er de Misbrug med disse Forpagtninger, som finde Sted, men de virkelige Forpagtninger paa 50 Aar. Jeg behøver ikke at nævne de enkelte Exempler, der ere fremsførte paa, at disse Bestemmelser omgaaes og misbruges, men det Samme gjælder jo ogsaa Fæstelovgivningen, og det gjælder om alle andre Love af ligneude Natur, at de altid paa forffjellig Maade kunne omgaaes. Hvad derimod angaaer selve Forholdet, selve de 50-aarige Forpagtninger, saa kan jeg ikke Andet end finde dem hensigtsmæssige ogsaa fra Brugerens Standpunkt.

L. C. Nyholm: Da jeg har havt den Ære at være Medlem af det heromhandlede Udvalg, trøer jeg ogsaa at burde betegne, hvorledes min Stilling er til denne Sag. — Regjeringens Forslag tilsigter, saavidt jeg kan see, en Forbedring i Forpagtningsvilkåarene, og navnlig at overføre de Fæsteforholdet knyttede Fordele for Fæsterne paa Forpagterne. Jeg kan derfor ikke Andet end finde Anled-

ning til at acceptere denne Lov, hvoraf følger, at jeg ikke slutter mig til Endringsforslaget under Nr. 1, som gaaer ud paa ganske at forandre Lovforslaget, saa at det bliver til en Lov om Ophævelse af Retten til Bortforpagtninger.

Det udtales i Motiverne til Regjeringens Forslag, at Godseierne tidligere ikke meget have benyttet Retten til Bortforpagtninger, men at de paa Grund af de byrdefulde Bestemmelser, hvormed Fæstelovgivningen yderligere er bleven stærket til Fordeel for Fæsterne i den senere Tid, ere gaaede ind derpaa. Naar man altsaa nu i en større Udstrækning end hidtil benytter Forpagtninger, synes dette begrundet i, at Godseierne paa en Maade ere tvungne ind paa denne Vej. Er dette saa, forekommer det mig ikke ganske overeensstemmende med Billighed nu ogsaa at affjære dem denne Udvei. Jeg sfter: stemmende med Billighed; thi det maa jeg fastholde som Grundvold for min Betragtning af hele dette Forhold, at uagtet jeg i høi Grad ønsker Overgangen af Fæste til Selveje, kan jeg dog kun være med dertil, naar Overgangen skeer med Billighed til begge Sider. Lovgivningen har altsaa, om jeg saa maa sige, drevet Godseierne ind paa Forpagtningsveien ved sine stærpende Bestemmelser om Fæsteforholdet, men forbydes nu ogsaa denne Overdragelsesmaade, bliver Trykket vel stærkt. — Min væsentligste Grund til at være imod Endringsforslaget under Nr. 1 er imidlertid den, at vi jo have vedtaget en Lov, dateret 25de Juni 1870, hvorved disse Forpagtninger netop ere blevene fastslaaede. Altsaa for et halvt Aar siden bleve de 50-aarige Forpagtninger vedtagne, og nu, da Regjeringen fremkommer med et Forslag, som tilsigter yderligere at udvilde og forbedre dem, vil man kuldkaste, hvad for saa kort Tid siden blev besluttet. Det er Naget, som jeg paa mit Standpunkt ikke kan være med til. Det forekommer mig, at der herved maa indsnitte sig en skadelig Usikkerhed i vor hele Retsbe-